

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MILANO
DIPARTIMENTO DI STUDI INTERNAZIONALI,
GIURIDICI E STORICO-POLITICI

Towards more Effective
enFORcemenT of claimS in
civil and commercial matters
within the EU EFFORTS
Project JUST-JCOO-AG-
2019-881802

<https://efforts.unimi.it>

With financial support from
the Civil Justice Programme
of the European Union

In partnership with:

Max Planck Institute
LUXEMBOURG
for Procedural Law

UNIVERSITÄT
HEIDELBERG
ZUKUNFT
SEIT 1386

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

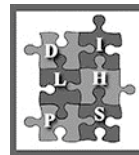

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MILANO
DIPARTIMENTO DI STUDI INTERNAZIONALI,
GIURIDICI E STORICO-POLITICI

EFFORTS: Praktični vodič za prekograničnu ovrhu presuda, sudskih nagodba i autentičnih isprava prema Uredbi Bruxelles I *bis*

Autori: Prof. Dr. Alan Uzelac, Assist. Prof. Dr. Marko Bratkovic, Dr. Juraj Brozovic

Sadržaj

I. ISPRAVE iz Hrvatske	22
A. Presude	22
B. Autentične isprave i sudske nagodbe.....	26
Autentične isprave	26
Sudske nagodbe	28
II. ISPRAVE iz drugih država članica	29

Odricanje od odgovornosti. Ovaj praktični vodič rezultat je znanstveno-istraživačkog projekta u obrazovne i općinformativne svrhe. Nije testiran u praksi i nije namijenjen pružanju pravnih savjeta ni kao zamjena za pravne savjete ovlaštenih osoba. Ovdje iznesena stajališta, informacije ili mišljenja autora ne odražavaju službeno mišljenje ili stajalište Europske komisije. Autori i Europska komisija ne jamče točnost, relevantnost, pravodobnost, potpunost ili rezultate korištenja ovdje navedenim informacijama. Svaka radnja poduzeta na temelju informacija u ovom dokumentu na vlastitu je odgovornost korisnika. I Komisija i autori ovog dokumenta odriču se svake odgovornosti i/ili odgovornosti za bilo kakvu uporabu sadržaja u pravnoj praksi.

I. ISPRAVE iz Hrvatske

Kad je HRVATSKA država članica podrijetla

A. Presude

Ako se stranka želi pozvati na presudu ili traži njezinu ovrhu u drugoj državi članici, mora dostaviti određene dokumente, ovisno o svakom konkretnom slučaju, koji se pribavljaju u državi članici podrijetla, u skladu s primjenjivim postupcima i pravilima: (1) presliku presude kojom se zadovoljavaju uvjeti potrebni za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti; (2) potvrdu izdanu u skladu s člankom 53., bilo u standardnoj verziji ili s obveznim informacijama (vidi čl. 42(1)(b) i čl. 42(2)(b)-(c) Uredbe); (3) prijevod ili transliteraciju sadržaja potvrde ili prijevod presude.

1. Kako i kada dobiti presliku presude koja udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti. Vidi članak 37.(1)(a) i članak 42.(1)(a)-(1)(b) Uredbe

Zahtjev za takvu presliku može se podnijeti sudu koji je donio presudu. Čini se da se kopija može izdati i elektronički jer je potpisana elektronički i dostupna strankama u sporu i njihovim punomoćnicima.

2. Kako i kada zatražiti potvrdu izdanu u skladu s člankom 53. Vidi članak 37.(1)(b) i čl. 42(1)(b)-(2)(b) Uredbe. Potvrda priložena u Prilogu I., koja se odnosi na presudu u građanskim i trgovačkim stvarima, sadrži naznaku suda podrijetla (ime, adresa i druge relevantne informacije), stranaka (identifikacija tužitelja i tuženika) i informacije o presudi (datum i referentni broj, ako je riječ o presudi zbog ogluhe ili izostanka, datum dostave presude tuženiku, izreka presude i kamate, informacije o vrstama obveza sadržanih u presudi (novčane ili koje druge), privremena/zaštitna mjera, informacije o troškovima i primjenjivim kamatama).

Sudovi koji su donijeli odluku o osnovanosti ujedno su ti koji će izdati potvrdu. Ovisno o vrsti spora, to može biti ili jedan od općinskih sudova (u slučaju građanskih sporova) ili trgovački sudovi (u slučaju trgovačkih sporova). Svi sudovi navedeni su na službenim stranicama: <https://sudovi.hr/en/node/4>. U propisima Republike Hrvatske nema posebnih provedbenih pravila za Uredbu.

2 bis. **Posebne informacije za ovrhu.** Za potrebe ovrhe presude donesene u drugoj državi članici u potvrdi se potvrđuje da je presuda ovršiva i da sadrži izvadak iz presude, kao i, prema potrebi, relevantne informacije o nadoknadivim troškovima postupka i izračunu kamata. Nadalje, kada se presudom nalaže privremena mjera, uključujući zaštitnu mjeru, potvrda sadrži opis mjere i potvrđuje da je sud nadležan za meritum spora i da je presuda ovršiva u državi članici podrijetla.

Članci 2(a) i 42(2)(c): privremena mjera naložena bez poziva tuženiku da se očituje. Ako je naložena privremena, uključujući zaštitnu mjeru, a da tuženik nije pozvan da se očituje, vjerovnik nadležnom tijelu države članice kojoj je upućen također dostavlja dokaz o dostavi presude.

Ne postoji posebno pravilo o ispravljanju potvrde u slučajevima kada su informacije sadržane u potvrdi nedovoljne i/ili netočne. Međutim, čini se da se odredbe o ispravljanju presude trebaju primijeniti *mutatis mutandis*. Općenito govoreći, privremena mjera bez poziva tuženiku da se očituje moguća je samo u iznimnim slučajevima, za razliku od standardnog postupka izdavanja privremenih mjera, koji nalaže da se prijedlog tužitelja dostavi tuženiku.

2 ter. **Ovršivost presude.** Presuda donesena u državi članici koja je ovršiva u toj državi članici ovršiva je u drugim državama članicama bez potrebe za bilo kakvim dodatnim priznanjem.

Čl. 44(2): odgoda ovrhe. Nadležno tijelo u upućenoj državi članici na zahtjev osobe protiv koje se traži ovrha obustavlja ovršni postupak ako je ovrha presude odgođena u državi članici podrijetla.

Čl. 51(1): redovna žalba protiv ovršive presude. Sud države članice kojem je podnesen zahtjev za odbijanje ovrhe može odgoditi ovrhu ako je protiv presude u državi članici podrijetla podnesena redovna žalba ili ako još nije isteklo vrijeme za takvu žalbu.

Kondemnatorne su presude u načelu ovršive čim *postanu res iudicatae* i čim istekne dodatni rok za dobrovoljno ispunjenje (paricijski rok). U postupcima za sporove male vrijednosti žalba protiv presude ne odgađa njezinu ovršivost. Protiv prvostupanjske presude može se podnijeti

žalba, koja se podnosi sudu koji je donio presudu i o kojoj odlučuje žalbeni sud. Rok za takvu žalbu u načelu je 15 dana od dana dostave presude stranci.

Prema domaćim ovršnim pravilima (članak 65. – 71. Ovršnog zakona), ovrha se može odgoditi na obrazloženi zahtjev dužnika, vjerovnika, treće osobe ili sporazumom stranaka.

Dužnik može zatražiti odgodu ako uspije dokazati, na razini vjerojatnosti, da bi zbog ovrhe pretrpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu ili ako je vjerojatno da je takva odgoda potrebna kako bi se spriječilo nasilje. Osim toga, dužnik mora dokazati da su pravni lijekovi podneseni ili protiv ovršnog naslova, rješenja o ovrsi, potvrde ovršnosti ili u tijeku provođenja ovrhe ili da postoje izvanredne okolnosti (npr. pandemija bolesti) koje je Vlada službeno proglasila, a koje ga sprječavaju u obavljanju gospodarske djelatnosti ili da su u tijeku kazneni postupci u vezi s tražbinom ovrha koje se traži. Ako se ovrhovoditelj suglasi s prijedlogom ovršenika o odgodi ovrhe, odnosno ako se ovrhovoditelj i ovršenik suglase s prijedlogom treće osobe o odgodi ovrhe, sud će odgodu odrediti ne ispitujući postoje li za to propisane pretpostavke. Sud može na zahtjev ovrhovoditelja odgodu ovrhe uvjetovati davanjem primjerene jamčevine. Takav prijedlog ovrhovoditelj može podnijeti i nakon što je rješenje o odgodi ovrhe doneseno.

Sud će odbiti prijedlog za odgodu ako ovrhovoditelj u roku koji mu sud odredi dade jamčevinu za štetu koju bi ovršenik ili treća osoba mogli trpjeti zbog provedbe ovrhe.

Ako sud na prijedlog ovrhovoditelja odgodi ovrhu, može je odgoditi najviše za šest mjeseci. Ako ovrhovoditelj u tom roku ne predloži nastavak ovrhe, sud će obustaviti ovrhu.

Na zahtjev osobe koja je tražila da se ovrha na određenom predmetu proglašeni nedopuštenom sud će odgoditi ovrhu u pogledu toga predmeta ako ta osoba učini vjerojatnim postojanje svoga prava te da bi provedbom ovrhe pretrpjela nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, uz uvjet da u roku pokrene parnicu na koju je upućena.

2 *quater*. **Čl. 55: presuda kojom se nalaže plaćanje penala.** Presuda donesena u državi članici koja nalaže plaćanje penala ovršiva je u državi članici samo ako je iznos plaćanja konačno utvrdio sud podrijetla.

Hrvatsko pravo nema kaznu usporedivu s francuskim konceptom *astreinte*. Stoga čl. 55. Uredbe možda nije primjenjiv na penale iz hrvatskog prava koji se izriču samo ako dužnik ne ispuni u roku neku svoju nenovčanu obvezu utvrđenu pravomoćnom sudskom odlukom, sudskom nagodbom ili javnobilježničkom ispravom. U tom će slučaju sud u ovršnom postupku odrediti dužniku kao ovršeniku naknadni primjereni rok i izreći da će ovršenik, ako ne ispuni svoju obvezu u tome roku, biti dužan isplatiti ovrhovoditelju određeni iznos novca za svaki dan zakašnjenja ili koju drugu jedinicu vremena (sudski penali), počevši od isteka toga roka.

3. Kako i kada dobiti prijevod ili transliteraciju sadržaja potvrde ili prijevod presude. *Vidi 37(2) i 42(3)-(4) Uredbe.*

Prijevod ili transliteracija sadržaja certifikata. Sud ili tijelo pred kojim se poziva na presudu ili tijelo nadležno za ovrhu može, prema potrebi, zahtijevati od podnositelja zahtjeva da u skladu s člankom 57. dostavi prijevod ili transliteraciju sadržaja potvrde.⁵

Prijevod presude. Sud ili tijelo pred kojim se odlučuje može zahtijevati od stranke da dostavi prijevod presude umjesto prijevoda sadržaja potvrde ako ne može postupati bez takva prijevoda. Osim toga, tijelo nadležno za ovrhu može zahtijevati od podnositelja zahtjeva da dostavi prijevod presude samo ako ne može postupati bez takva prijevoda.

Stranke nemaju mogućnost zatražiti od suda podrijetla prevedenu presliku potvrde izravno u svojem zahtjevu za izdavanje potvrde. Prijevode mora ovjeriti kvalificirani prevoditelj u jednoj od država članica EU-a.

⁵ Napominjemo da se prijevod ili transliteracija potvrde izdane u skladu s člankom 53. odnosi na službeni jezik države članice na koji se upućuje u članku 57. stavku 1., kao i na bilo koji drugi službeni jezik ili jezike institucija Unije za koje je pojedina država članica navela da ih može prihvatiti u skladu s člankom 57. stavkom 2. Uredbe.

B. Autentične isprave i sudske nagodbe

Autentične isprave

Kada stranka traži ovrhu autentične isprave u drugoj državi članici, ona mora podnijeti (1) ovršivu vjerodostojnu ispravu koja udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njezine autentičnosti u državi članici podrijetla i (2) potvrdu izdanu u skladu s člankom 60.

1. Kako i kada dobiti autentičnu ispravu koje udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njezine autentičnosti.

1 bis. **Ovršivost autentične isprave.** Autentična isprava koja je ovršiva u državi članici podrijetla ovršiva je u drugim državama članicama bez potrebe za bilo kakvom izjavom o ovršivosti (članak 58.).

44.(2): odgoda ovršivosti. Nadležno tijelo u državi ovrhe će na zahtjev osobe protiv koje se traži ovrha odgoditi ovrhu ako je ovršivost autentične isprave odgođena u državi članici podrijetla.

Hrvatsko pravo priznaje javnobilježničke isprave kao i javnobilježničke potvrde o pravomoćnosti kao autentične isprave. Takve su isprave ovršive. U hrvatskom pravu postoji i vrlo specifičan instrument pod nazivom *zadužnica*, koji je vrlo često korišten ovršni naslov. To sredstvo osiguranja tražbine pretvoreno je iz ovjerene izjave dužnika u osiguranje u obliku javnobilježničkog akta. Postoje neke sudske odluke o izdavanju potvrde u skladu s Uredbom. Međutim, to je vrlo upitno, posebno ako se uzme u obzir da je njegova primarna svrha osiguranje tražbine i zato što je to (samo) izjava dužnika. Štoviše, u jednom od oblika zadužnice (*bjanko zadužnice*) vjerovnik je taj koji može jednostrano ispuniti iznos duga do određenog (propisanog) iznosa.

2. Kako i kada zatražiti potvrdu izdanu u skladu s člankom 60. za autentične isprave.

Budući da u hrvatskim propisima nema posebnih provedbenih odredaba, prema našem mišljenju, za izdavanje potvrde sukladno čl. 60. nadležni su

samo sudovi. Svi sudovi navedeni su na službenim stranicama: <https://sudovi.hr/en/node/4>. Ne postoje posebna pravila koja uređuju zahtjev i postupak koji se primjenjuje na izdavanje potvrde. Na odgovarajući se način primjenjuju pravila o izdavanju potvrde o pravomoćnosti u domaćem pravu.

Sudske nagodbe

Kada stranka zahtijeva ovrhu sudske nagodbe u drugoj državi članici, ona mora podnijeti (1) ovršnu sudsku nagodbu koja udovoljava uvjetima za utvrđivanje njezine autentičnosti u državi članici podrijetla i (2) potvrdu izdanu u skladu s člankom 60.

1. Kako i kada dobiti sudsku nagodbu koja zadovoljava uvjetima za utvrđivanje njezine autentičnosti.

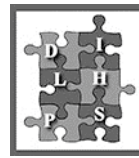
1 *bis*. **Ovršivost sudske nagodbe.** Sudska nagodba koja je ovršiva u državi članici podrijetla ovršiva je u drugim državama članicama bez potrebe za bilo kakvom izjavom o ovršivosti (članak 59.).

44.(2): odgoda ovrhe. Nadležno tijelo u državi ovrhe će na zahtjev osobe protiv koje se traži ovrha odgoditi ovrhu ako je ovršivost sudske nagodbe odgođena u državi članici podrijetla.

Sudska nagodba sklopljena je kad stranke potpišu zapisnik koji je sastavio i pročitao sud. Pravila predviđena za presude primjenjuju se *mutatis mutandis*. Ne postoji posebno pravilo o pobijanju sudske nagodbe u hrvatskom ZPP-u. Neki smatraju da postoji mogućnost tužbe za poništaj, po analogiji s tužbom za poništaj arbitražnog pravorijeka. Ponavljanje postupka u skladu sa ZPP-om također može biti jedna od mogućnosti.

2. Kako i kada zatražiti potvrdu izdanu u skladu s člankom 60. za sudske nagodbe.

Vidi odgovore u vezi s presudama.

II. ISPRAVE iz drugih država članica

Kad je HRVATSKA država članica ovrhe

Ako se stranka u Hrvatskoj želi pozvati na presudu iz druge države članice ili traži ovrhu te presude, poziva se na nju pred sudovima Republike Hrvatske. Postupak ovrhe opisan je u Prilogu "Ovršni postupak". Osim nacionalnih pravila, Uredbom je predviđeno da ovrša mora prethoditi (1) dostava presude i potvrde. Nadalje, vjerovnik može iskoristiti svoje (2) pravo na podnošenje zahtjeva da za donošenje odluke da ne postoje razlozi za odbijanje priznavanja kako je navedeno u čl. 45; (3) pravo da zatraži izdavanje privremenih mjera prema hrvatskom pravu; (4) zahtjev za prilagodbu mjere ili rješenja koji nisu poznati u hrvatskom pravu. S druge strane, osoba protiv koje se traži ovrha (ili, u slučaju odbijanja priznavanja, bilo koja zainteresirana strana) može se boriti protiv priznavanja ili ovrhe presude donesene u drugoj državi članici u skladu s nacionalnim pravilima (o kojima je također riječ u Prilogu "Ovršni postupak") ili (5) podnošenjem zahtjeva za odbijanje priznavanja ili ovrhe, također s ovlašću podnošenja zahtjeva za mjere iz čl. 44(1). Osoba protiv koje se traži ovrha može (6) podnijeti zahtjev za odgodu ovrhe u skladu s nacionalnim pravom (u mjeri u kojoj ona nisu u neskladu s člankom 41. stavkom 2. Uredbe) ili u slučajevima kada je ovršivost presude odgođena u državi članici podrijetla u skladu s čl. 44., st. 2. Uredbe.

1. Dostava presude i potvrde prije ovrhe. Uz uvjete i postupovne korake koji se primjenjuju u skladu s pravom države članice, Uredbom se od vjerovnika zahtijeva da poduzme niz koraka prije nego što se započne s ovrhom. Prvo, potvrda izdana u skladu s čl. 53. Uredbe dostavlja se osobi protiv koje se ovrha traži prije prve ovršne radnje (čl. 43(1)). Potvrdu bi toj osobi trebalo dostaviti u razumnom roku prije prve ovršne radnje (recital (32)).

Općenito, dostava potvrde i presude prije ovrhe mogla bi se klasificirati kao prekogranična dostava, odnosno "dostava iz jedne države članice u drugu državu članicu", u skladu s definicijom iz Uredbe o dostavi⁶ koja se primjenjuje od 1. srpnja 2022. Međutim, u slučaju da osoba protiv koje se traži priznavanje ili ovrha ima domicil u državi članici ovrhe, takva bi dostava mogla biti izvan područja primjene Uredbe o dostavi te bi se stoga mogla primjenjivati nacionalna pravila o dostavi.

⁶ Recital 6. Uredbe (EU) 2020/1784 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o dostavi sudskih i izvansudskih isprava u državama članicama u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava dokumenata) (preinačena).

Ovrha na temelju inozemnog ovršnog naslova provodi se najprije podnošenjem zahtjeva nadležnom općinskom sudu. Samo općinski sudovi mogu odrediti ovrhu. Mjesna nadležnost ovisi o predmetu ovrhe. Rješenje o ovrsi dostavlja se strankama. Primjenjuju se opća nacionalna pravila o dostavi.

Dostavu obično obavljaju pošta ili, iznimno, posebni sudski službenici. Dostava može biti mnogo jednostavnija u slučajevima kada su dužnici pravne osobe jer su od 2019. obvezni koristiti elektronički sustav dostave.

Bitno je razumjeti da se u Hrvatskoj ovrha sastoji od dviju faza. Prvo nadležni sud izdaje rješenje o ovrsi na temelju kojeg, kada to rješenje o ovrsi postane pravomoćno, ovrhu provodi nadležno tijelo. Većinu ovršnih aktivnosti provodi Financijska agencija jer provodi ovrhu nad novčanim sredstvima na računima ovršenika. Kada ovrhu provodi sud, to čine ovršitelji kao sudski ovršitelji, koji su javni službenici.

1 bis. **Jezik.** Ako osoba protiv koje se traži ovrha ima domicil u državi članici koja nije država članica podrijetla, može zatražiti prijevod presude⁷ ako presuda nije napisana ili popraćena prijevodom na službeni jezik države članice u kojoj ima domicil ili na jezik koji razumije (čl. 43 stavak 2.).

Ako se takav prijevod zatraži, ne mogu se poduzimati nikakve ovršne radnje osim zaštitnih mjera dok se taj prijevod ne dostavi osobi protiv koje se traži ovrha (čl. 43. stavak 2.).

Službeni jezik je hrvatski. U određenim područjima mogu se koristiti i talijanski i srpski jezik.

1 ter. **41. stavak 3.): ovlaštenu zastupnik u državi članici.**

Stranka koja traži ovrhu presude nije dužna imati ovlaštenog zastupnika u Hrvatskoj.

⁷ Vjerovnici trebaju biti svjesni da prijevod potvrde, za razliku od prijedora presude, nije nužan u ovoj fazi ovrhe, već da ga ovršna tijela mogu zatražiti nakon toga, u skladu s člankom 42. stavkom 3.

2. **Zaštitne mjere** koje postoje u pravu države članice.

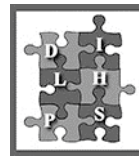
U Ovršnom zakonu postoji primjericni popis privremenih mjera. Međutim, one se ne koriste u praksi onoliko često koliko bi se očekivalo. Ne postoji jasna razlika između zaštitnih i privremenih mjera. Vjerovnik mora predložiti mjeru sudu i dokazati, na razini vjerojatnosti, da bi kao rezultat ovrhe pretrpio nepopravljivu ili teško popravljivu štetu, odnosno ako učini vjerojatnim da je takva mjera nužna za sprečavanje nasilja (*periculum in mora*).

3. **Prilagodba.** Ako presuda sadrži mjeru ili nalog koji nije poznat u pravu države članice, ta se mjera ili nalog, u mjeri u kojoj je to moguće, prilagođava mjeri ili nalogu poznatom u pravu te države članice koja ima jednake učinke i koja teži sličnim ciljevima i interesima (članak 54.). Kako i tko treba provesti prilagodbu trebala bi odrediti svaka država članica (recital (28)).

Nema jasnog pravila u hrvatskom pravu u tom pogledu. Međutim, sud bi trebao biti ovlašten izvršiti odgovarajuću prilagodbu.

4. **Zahtjev za odbijanje priznavanja ili ovrhe.** Na zahtjev stranke protiv koje se traži ovrha (ili, u slučaju odbijanja priznavanja, bilo koje zainteresirane strane), priznavanje ili ovrha presude odbija se ako se utvrdi da postoji jedan od razloga iz članka 45. Stranka koja osporava ovrhu presude donesene u drugoj državi članici trebala bi se, u mjeri u kojoj je to moguće i u skladu s pravnim sustavom Republike Hrvatske, moći pozvati, u istom postupku, uz razloge za odbijanje predviđene ovom Uredbom, na razloge za odbijanje koji su dostupni nacionalnim pravom i u rokovima utvrđenima tim pravom. Priznavanje presude trebalo bi, međutim, odbiti samo ako postoji jedan ili više razloga za odbijanje predviđenih ovom Uredbom (recital (30)).

Postupak. Zahtjev za odbijanje ovrhe podnosi se sudu o kojem je država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 75. točkom (a) kao sudu kojem se zahtjev podnosi (čl. 47. stavak 1.).

Službeno se navodi da se zahtjevi u Republici Hrvatskoj podnose nadležnim općinskim sudovima u građanskim stvarima, te nadležnim trgovačkim sudovima u trgovačkim stvarima. Međutim, samo su općinski sudovi nadležni za odlučivanje o ovrsi. Ne postoji provedbeno pravilo o zahtjevu za odbijanje ovrhe.

4 bis. **Ovlašteni predstavnik u državi članici.** Stranka koja traži odbijanje ovrhe presude donesene u drugoj državi članici ne mora imati ovlaštenog predstavnika u državi članici, osim ako je takav predstavnik obvezan bez obzira na državljanstvo ili prebivalište stranaka.

Stranka koja traži odbijanje priznavanja ili izvršenja presude nije dužna imati ovlaštenog zastupnika u Hrvatskoj.

4 ter. **Razlozi za odbijanje.** Nacionalni razlozi za odbijanje ovrhe primjenjuju se ako nisu u skladu s razlozima iz čl. 45 (čl. 41(2)).⁸

Postoje posebna pravila o ograničenjima ovrhe. Izuzeta od ovrhe su, primjerice, sredstva u iznosu od 3/4 plaće ovrhe dužnika, ali ne više od 2/3 prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj, a ako je plaća ispod prosjeka, 2/3 iznosa plaće ne može se ovršiti. Postoje i posebna pravila o zaštiti doma na temelju prakse Europskog suda za ljudska prava.

4 quater. **Žalba.** Na odluku o zahtjevu za odbijanje može se žaliti bilo koja strana. Žalba se podnosi sudu koji je država članica prijavila Komisiji u skladu s člankom 75. točkom (b) kao sud kojem se takva žalba podnosi. Odluka donesena o žalbi može se osporiti žalbom samo ako je država članica Komisiji dostavila podatak

⁸ Za smjernice vidi, među ostalim: "To znači da se općenito mogu dopustiti domaći razlozi koji se odnose na, na primjer, nerazmjerna sredstva ovrhe, zabrane oduzimanja određenih dobara ili zlouporabu prava ili prijeboj. Međutim, na primjer, sporovi o dostavi dokumenata ili kršenju pravila nadležnosti izvan onih utvrđenih u Uredbi ili ponovno ispitivanje činjenica ili materijalnog prava nisu dopušteni.", X. KRAMER, *Cross-border enforcement and the Brussels I-bis Regulation: towards a new balance between mutual trust and national control over fundamental rights*, in *Netherlands International Law Review*, 2013., str. 360.

o sudu kojem se takva (druga) žalba može podnijeti u skladu s člankom 75. točkom (c).

Službeno se navodi da se u Republici Hrvatskoj žalba protiv rješenja o zahtjevu za odbijanje ovrhe podnosi županijskom sudu preko nadležnog općinskog suda u građanskim stvarima, a Visokom trgovačkom sudu preko nadležnog trgovačkog suda u trgovačkim stvarima. Međutim, samo su općinski sudovi nadležni za odlučivanje o ovrsi. Stoga su za odlučivanje o žalbi nadležni samo županijski sudovi. Revizija nije dopuštena.

4 *quinquies*. **Mjere iz čl. 44(1) Uredbe**

U skladu s nacionalnim pravom, na zahtjev osobe protiv koje se traži ovrha sudovi imaju ovlast (a) ograničiti ovršni postupak na zaštitne [privremene] mjere; (b) uvjetovati ovrhu davanjem garancije; ili (c) odgoditi, u cijelosti ili djelomično, ovrhu.

5. Zahtjev za donošenje odluke da ne postoje razlozi za odbijanje priznavanja. Prema čl. 36.stavku 2., zahtjev za donošenje odluke da ne postoje razlozi za odbijanje priznavanja iz čl. 45. Podnosi se u skladu s Odjeljkom 3., Pododjeljkom 2. Uredbe.

U nacionalnom pravu nema posebnog pravila u tom pogledu.

6. Odgoda ovrhe. Nacionalni razlozi za odgodu ovrhe primjenjuju se ako nisu nespojivi s razlozima iz čl. 45 (čl. 41(2)).

6 *bis*. **Odgoda ovrhe u državi članici podrijetla.**

Prema domaćim ovršnim pravilima (članak 65. – 71. Ovršnog zakona), ovrha se može odgoditi na obrazloženi zahtjev dužnika, vjerovnika, treće osobe ili sporazumom stranaka.

Dužnik može zatražiti odgodu ako uspije dokazati, na razini vjerojatnosti, da bi zbog ovrhe pretrpio nepopravljivu ili teško popravljivu štetu ili ako je vjerojatno da je takva odgoda potrebna kako bi se spriječilo nasilje. Osim toga, dužnik mora dokazati da su pravni lijekovi podneseni ili protiv ovršnog naslova, rješenja o ovrsi, potvrde o ovršnosti ili provođenja ovrhe ili da postoje izvanredne okolnosti (npr. pandemija bolesti) koje je Vlada službeno proglasila, a koje ga sprječavaju u obavljanju gospodarske djelatnosti ili da su u tijeku kazneni postupci u vezi s tražbinom koja se ovršuje.

Vjerovnik ima pravo odgovoriti na takav zahtjev, pa čak i uvjetovati svoje odobrenje davanjem jamčevine, što dužnik mora izvršiti u roku od 15 dana. Ako se vjerovnik složi s odgodom, sud ne mora ocjenjivati razloge za odgodu. Ako sam vjerovnik uplati iznos za štetu koja bi mogla nastati dužniku, sud će odbiti zahtjev dužnika za odgodom.

Odgoda se može odrediti, bez ispunjenih posebnih uvjeta, na zahtjev vjerovnika, ali samo jednom. Takva odgoda može trajati najviše 6 mjeseci. Vjerovnik mora zatražiti nastavak ovrhe jer će u protivnom ona biti obustavljena.

Treća strana, koja je zatražila da se ovrha na određenom predmetu proglašeni nedopuštenom, također može zatražiti odgodu u vezi s takvim predmetom ako osoba na razini vjerojatnosti dokaže postojanje svojeg prava i da joj prijete nepopravljiva ili teško popravljiva šteta, pod uvjetom da je pokrenula parnicu prema uputama suda nakon podnošenja prigovora. Odgoda se također može, na zahtjev vjerovnika, uvjetovati plaćanjem jamčevine.

Posljedica odgode je da se ne mogu odvijati nikakve ovršne aktivnosti, osim zabilježbe ovrhe. Ovrha se odgađa dok sud ne odluči o pravnim lijekovima koje su podnijeli dužnik ili treća osoba ili do datuma koji odredi sud. Odgođena ovrha započinje teći iznova po službenoj dužnosti suda ili na pravodoban zahtjev vjerovnika ili njegove uplate jamčevine.

55. Mjere za neizravnu provedbu ovrhe (sudski penali). U čl. 55. su pravila za priznavanje presude donesene u državi članici u kojoj je dopušteno izricanje sudskih penala. Međutim, njime nije obuhvaćen slučaj u kojem uz pristiglu presudu nije priložen taj nalog za plaćanje sudskih penala.

Hrvatsko pravo nema sudske penale usporedive s francuskim konceptom *astreinte*. Stoga, čl. 55 Uredbe možda nije primjenjiva na hrvatske sudske

penale, koji su samo jedna od ovršnih mjera u posebnim okolnostima (ovrha obveze koju može izvršiti samo dužnik).